

แผนปฏิบัติการ
ด้านการป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติด
พ.ศ. ๒๕๖๕

ประกาศเทศบาลตำบลหนองหาร

เรื่อง ประกาศใช้แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕

ตามที่ คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ เพื่อเป็นแผนชี้้นำการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติด และใช้เป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี นั้น

เทศบาลตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ ของเทศบาลตำบลหนองหารขึ้น เพื่อเป็นกรอบการบริหารจัดการ แนวทางประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร ติดตามและประเมินผล สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดดังแผนปฏิบัติการแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นางสุทิศ เกียรติทิพย์)

นายกเทศมนตรีตำบลหนองหาร

คำนำ

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ มุ่งเน้นดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นแผนชี้นำการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติด และลดระดับปัญหาของการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ภายใน ๓ ปี และลดระดับของปัญหาจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารประเทศภายในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และแผนระดับต่าง ๆ โดยใช้กรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อมุ่งลดผลกระทบที่เกิดจากปัญหายาเสพติดในสังคม สร้างความมั่นคงปลอดภัย และลดความเดือดร้อนของประชาชนจากผลกระทบดังกล่าว ประกอบด้วย ๕ มาตรการ ได้แก่ มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ มาตรการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย มาตรการการป้องกันยาเสพติด มาตรการการบำบัดรักษายาเสพติด มาตรการการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เทศบาลตำบลหนองหาร

สารบัญ

	หน้า
ประกาศเทศบาลตำบลหนองหาร เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕	ก
ส่วนที่ ๑ ความเชื่อมโยงของแผนแต่ละระดับ	๑ - ๕
ส่วนที่ ๒ สถานการณ์ยาเสพติดและแนวโน้ม	๖ - ๑๑
ส่วนที่ ๓ กรอบทิศทางและเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๒ - ๑๔
ส่วนที่ ๔ แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ ของเทศบาลตำบลหนองหาร	๑๕ - ๑๙
๑. มาตรการการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย	
๒. มาตรการการป้องกันยาเสพติด	
๓. มาตรการการบำบัดรักษายาเสพติด	
๔. มาตรการการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ	
ส่วนที่ ๕ กลไกบริหารจัดการในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕	๒๐ - ๒๑

ส่วนที่ ๑ ความเชื่อมโยงของแผนแต่ละระดับ

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นแผนขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดรองรับประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยนำแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดแนวทางใหม่ที่เป็นผลสืบเนื่อง จากการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษว่าด้วยปัญหายาเสพติดโลก ค.ศ. ๒๐๑๖ (UNGASS ๒๐๑๖) ซึ่งมีการทบทวนนโยบายควบคุมยาเสพติดการให้ความสำคัญกับด้านสาธารณสุข การจัดให้มีนโยบายทางเลือก และการลงโทษ ที่ได้สัดส่วนกับการกระทำผิดมาปรับใช้กับการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทย การดำเนินการตามกรอบดังกล่าวสอดคล้องเชื่อมโยงกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านกระบวนการยุติธรรม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๒ แผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ แผนปฏิบัติการด้านอื่น ๆ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นแผนระดับ ๓ ตามนโยบาย ของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยมีความสอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ ดังนี้

๑. แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

ประเด็นยุทธศาสตร์

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นกรอบการแก้ไขปัญหายาเสพติดภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ คือ บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับ และมีตัวชี้วัด คือ ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ โดยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอยู่ภายใต้ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง มุ่งแก้ไขปัญหายาเสพติดความมั่นคงในปัจจุบัน เพื่อให้ปัญหาเดิมที่มีอยู่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง จนยุติลง หรือไม่ส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ รวมทั้งให้การบริหาร และการพัฒนาบ้านเมืองเดินหน้าไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๒. แผนระดับที่ ๒

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ ๒ ดังนี้

๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง

เป้าหมาย ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง

จากกรอบแนวคิด “ความมั่นคงแบบองค์รวม” ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้กำหนดเป้าหมายสำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข โดยบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยได้อย่างแท้จริง แก้ไขปัญหาเดิมและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น รวมทั้งพัฒนา ศักยภาพของหน่วยงานด้านความมั่นคง บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในและต่างประเทศ และพัฒนา ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการและขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงของประเทศ ให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการของ ยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ในการจะขับเคลื่อนไปได้ตามที่ทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดถือเป็นส่วนหนึ่งของการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ซึ่งจะเป็นส่วนสนับสนุนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง นั่นคือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข

แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงมั่นคง ส่วนการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และการพัฒนาประเทศ แนวทางการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

ตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหายาเสพติดในปัจจุบันดีขึ้น อย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ ใช้แนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามแผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง กล่าวคือ มุ่งยึดแนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดตั้งแต่ต้นทาง - กลางทาง - ปลายทาง ในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ (๑) พื้นที่แหล่งผลิตภายนอกประเทศใช้การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อกดดันและยุติบทบาทแหล่งผลิตภายนอกประเทศ ด้วยการอาศัยงานการข่าว การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร และการพัฒนาพื้นที่และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ตามแนวชายแดน รวมไปถึงการสกัดกั้นสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ อุปกรณ์การผลิต และนักเคมีไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิต (๒) การสกัดกั้นการนำเข้าส่งออกยาเสพติดทั้งทางบกทางเรือและทางอากาศ โดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ สนับสนุนการสกัดกั้นตาม จุดตรวจ/จุดสกัด ของเส้นทางคมนาคมและพื้นที่ตอนใน (๓) การปราบปรามกลุ่มการค้า ยาเสพติดโดยมุ่งเน้นการทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติด ผู้มีอิทธิพล และเจ้าหน้าที่รัฐที่ปล่อยปละละเลยทุจริต หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดผ่านทาง การบูรณาการด้านการข่าว การสืบสวนทางเทคโนโลยี การสืบสวนทางการเงินและสกุลเงินดิจิทัลรวมถึงการปราบปรามยาเสพติดในแหล่งพักเก็บยาเสพติดภายในประเทศ (๔) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดนโดยใช้กลยุทธ์การพัฒนาทางเลือกเพื่อพัฒนา พื้นที่และประชาชนตามแนวชายแดนและพื้นที่พิเศษที่มีปัญหายาเสพติดด้วยการสลายโครงสร้างปัญหาและบูรณาการ การแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เกี่ยวเนื่องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดอันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ตามแนวพระราชดำริหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์แนวทางการดำเนินงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และศาสตร์พระราชาซึ่งเป็นการบูรณาการแก้ไขปัญหายาเสพติดและลดปัญหาเชิงโครงสร้างหรือปัญหาที่เกี่ยวเนื่อง กับยาเสพติดและสร้างอาสาป้องกันการใช้ยาในทางที่ผิดในหมู่บ้านตามแนวชายแดน (๕) การป้องกันยาเสพติด ในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรมโดยการปลูกฝังค่านิยมและองค์ความรู้ที่เหมาะสมอันจะส่งผลต่อความคิดและโน้มน้าวให้เกิดความเห็นที่คล้อยตามอย่างถูกต้อง (๖) การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

โดยการเสริมสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย เช่น ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน (๗) การดูแลผู้ใช้ผู้เสพผู้ติดยาเสพติดให้เข้าถึงการบำบัดรักษาและการลดอันตรายหรือผลกระทบ จากยาเสพติดโดยการคัดกรองประเมินวินิจฉัยที่มีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการดูแลและให้การบำบัดรักษา ที่เหมาะสมมีมาตรฐานพร้อมทั้งให้การติดตามช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมทุกมิติตลอดจนการมีส่วนร่วม ของชุมชนและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมในสังคมชุมชนได้อย่างปกติสุขและเท่าเทียม

๒.๒ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านกระบวนการยุติธรรม

เป้าหมาย การอำนวยความสะดวกยุติธรรมในแต่ละขั้นตอนเป็นไปอย่างโปร่งใส แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลา ที่กำหนด และเข้าถึงง่ายโดยเสมอภาค

ตัวชี้วัด อัตราส่วนของจำนวนกระบวนการในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่มีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน ในแต่ละขั้นตอนและการตรวจสอบความคืบหน้า

ค่าเป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนกระบวนการในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่มีการกำหนด ระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนและการตรวจสอบความคืบหน้า

๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๘ กำหนดให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ที่ ๕ ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาชาติในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ

แนวทางกวรวพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือ ภัยคุกคามทั้งการทหารและภัยคุกคามอื่น ๆ

ข้อที่ ๓.๒.๗ ดำเนินบทบาทเชิงรุก และใช้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งระดับภูมิภาคและพหุภาคี เพื่อปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของไทย ตลอดจนเสริมสร้างขีดความสามารถแลกเปลี่ยน และเรียนรู้แนวปฏิบัติ ที่เป็นเลิศและร่วมมือในการรับมือกับภัยคุกคามด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ เช่น ปัญหายาเสพติด การก่อการร้าย การโยกย้ายถิ่นฐาน การลักลอบเข้าเมือง การค้ามนุษย์ ความมั่นคงด้านไซเบอร์ ภัยพิบัติ โรคระบาด โรคติดต่อร้ายแรง โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และสถานการณ์ฉุกเฉินทางสาธารณสุขอื่น ๆ

๒.๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)
แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติที่ ๑๐ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
รองรับนโยบายที่ ๕ สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ
รองรับนโยบายที่ ๘ เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ การแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง และสังคมไทยมีความปลอดภัยจากยา
เสพติด

ตัวชี้วัด

๑. ระดับความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
๒. ระดับความสำเร็จของกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
กลยุทธ์
 ๑. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะการ
สกัดกั้นสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ การควบคุมแหล่งผลิตภายนอกประเทศ และการผลักดันการดำเนินงานตามแนว
ปฏิบัติสหประชาชาติ ว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก
 ๒. สกัดกั้นการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ปราบปรามผู้ค้า และเครือข่ายยาเสพติด โดยการบังคับใช้
กฎหมาย อย่างเคร่งครัด
 ๓. บำบัดฟื้นฟูผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ตามสภาพการเสพติด รวมทั้งติดตามและให้ความช่วยเหลือ
ดูแล ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูอย่างเหมาะสม
 ๔. รณรงค์ให้เด็ก เยาวชน ผู้ใช้แรงงาน และประชากรกลุ่มเสี่ยง ตระหนักรู้ถึงโทษของยาเสพติด
เพื่อป้องกันการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการเฝ้าระวังและแก้ไข
ปัญหายาเสพติด ในระดับพื้นที่ โดยใช้กลไกประชารัฐ
 ๕. ผลักดันความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหายา
เสพติด

๓. แผนระดับที่ ๓ แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕
มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันอังคารที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและ
ปราบปราม ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ เป็นแผนกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติด
และบูรณาการ การแก้ไขปัญหาร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องได้อย่างประสานสอดคล้องและบรรลุ
ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้โดยมีวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมั่นคงปลอดภัยจากยาเสพติดอย่าง
ยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในสังคมและความร่วมมือระหว่างประเทศ”

เป้าหมาย “สถานการณ์ปัญหายาเสพติดได้รับการควบคุมจนไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิต
และทรัพย์สินของ ประชาชนเมื่อสิ้นสุดแผนโดยดำเนินการลดจำนวนผู้ค้าผู้เสพและสัดส่วนการกระทำผิดซ้ำใน
ระดับพื้นที่”

ตัวชี้วัด

- (๑) สังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด
- (๒) ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด แผนปฏิบัติการด้าน
การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ประกอบด้วย ๕ มาตรการ ๔ แนวทางดังนี้

- ๓.๑ มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ
 - แนวทางที่ ๑ ความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงรุก
- ๓.๒ มาตรการการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย
 - แนวทางที่ ๒ การสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์
 - แนวทางที่ ๓ การปราบปรามกลุ่มการค้ายาเสพติด
- ๓.๓ มาตรการการป้องกันยาเสพติด
 - แนวทางที่ ๔ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดนและการพัฒนาทางเลือก
 - แนวทางที่ ๕ การป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม
 - แนวทางที่ ๖ การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
- ๓.๔ มาตรการการบำบัดรักษายาเสพติด
 - แนวทางที่ ๗ การดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดให้เข้าถึงการบำบัดรักษาและการลดอันตรายหรือผลกระทบ จากยาเสพติด
- ๓.๕ มาตรการการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ
 - แนวทางที่ ๘ กิจการพิเศษ
 - แนวทางที่ ๙ การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

ส่วนที่ ๒ สถานการณ์ยาเสพติดและแนวโน้ม

๑. สถานการณ์ยาเสพติดภายนอกประเทศ

๑.๑ สถานการณ์ยาเสพติดโลก

สถานการณ์ยาเสพติดโลก ข้อมูลรายงาน World Drug Report ๒๐๒๑ ของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติด และอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC: United Nations Office on Drugs and Crime) พบผู้ไชยาเสพติดทั่วโลก มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั่วโลกมีผู้ไชยาเสพติดประมาณ ๒๗๕ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๕.๕ ของประชากรโลก ในช่วงอายุ ๑๕ - ๖๔ ปี (ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั่วโลกมีผู้ไชยาเสพติดประมาณ ๒๖๙ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๕.๔ ของประชากรโลก ในช่วงอายุ ๑๕ - ๖๔ ปี) โดยมีการคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ จะมีผู้ไชยาเสพติดประมาณ ๒๙๙ ล้านคน

ยาเสพติดที่มีผู้ไชมากที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ คือ กัญชา ประมาณ ๒๐๐ ล้านคน รองลงมาคือ กลุ่มโอปิออยด์ ๖๒ ล้านคน แอมเฟตามีนและอนุพันธ์ ๒๗ ล้านคน เอ็กซ์ตาซี ๒๐ ล้านคน และโคเคน ๒๐ ล้านคน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ยาเสพติดที่มีผู้ไชมากที่สุดคือกัญชา ๑๙๒ ล้านคน รองลงมาคือ กลุ่มโอปิออยด์ ๕๘ ล้านคน แอมเฟตามีนและอนุพันธ์ ๒๗ ล้านคน เอ็กซ์ตาซี ๒๑ ล้านคน และโคเคน ๑๙ ล้านคน)

การจับกุมและตรวจยึดยาเสพติดทั่วโลก ยาเสพติดที่มีการจับกุมได้มากที่สุด คือ กัญชา ๕,๑๗๔ ตัน (กัญชา ๓,๗๗๙ ตัน ยางกัญชา ๑,๓๙๕ ตัน) รองลงมาคือ โคเคน ๑,๔๓๖ ตัน ผีน ๗๒๗ ตัน เมทแอมเฟตามีน ๓๒๕ ตัน เฮโรอีนและมอร์ฟีน ๑๒๒ ตัน โอปิออยด์ที่ใช้ในทางยา (Pharmaceutical Opioid) ๒๒๘ ตัน แอมเฟตามีน ๗๙ ตัน และเอ็กซ์ตาซี ๑๖ ตัน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ตรวจยึดกัญชา ๕,๖๑๐ ตัน รองลงมาคือ โคเคน ๑,๑๓๑ ตัน ผีน ๗๐๔ ตัน เมทแอมเฟตามีน ๒๒๘ ตัน เฮโรอีนและมอร์ฟีน ๑๓๙ ตัน โอปิออยด์ที่ใช้ในทางยา (Pharmaceutical Opioid) ๗๓ ตัน แอมเฟตามีน ๒๑ ตัน และเอ็กซ์ตาซี ๑๒ ตัน)

ยาเสพติดที่มาจากพืช (ผีนและโคคา) พบพื้นที่ที่ลักลอบปลูกโคคาลดลงเล็กน้อย แต่ผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่พื้นที่ลักลอบปลูกผีนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในประเทศอัฟกานิสถาน

๑) การลักลอบปลูกโคคาทั่วโลกในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกโคคาทั่วโลกประมาณ ๒๓๔,๒๐๐ เฮกตาร์ มีผลผลิตโคเคนประมาณ ๑,๗๘๔ ตัน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีพื้นที่ปลูกโคคาทั่วโลก ๒๔๔,๒๐๐ เฮกตาร์ มีผลผลิตโคเคน ประมาณ ๑,๗๒๓ ตัน) พื้นที่ปลูกมีแนวโน้มลดลงร้อยละ ๕ แต่ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๕ พื้นที่ปลูกโคคาส่วนใหญ่ กว่าร้อยละ ๖๖ อยู่ในประเทศโคลัมเบีย รองลงมาคือประเทศเปรู ร้อยละ ๒๓ และประเทศโบลิเวีย ร้อยละ ๑๑

๒) การลักลอบปลูกผีนทั่วโลกในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีพื้นที่ปลูกผีนทั่วโลกประมาณ ๒๙๕,๐๐๐ เฮกตาร์ มีผลผลิตผีนทั่วโลกมีประมาณ ๗,๔๑๐ ตัน สามารถนำไปผลิตเฮโรอีนได้ประมาณ ๔๕๔ - ๖๙๔ ตัน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกผีนทั่วโลกประมาณ ๒๔๐,๘๐๐ เฮกตาร์ มีผลผลิตผีนประมาณ ๗,๖๒๐ ตัน สามารถนำไปผลิตเฮโรอีนได้ประมาณ ๔๗๔ - ๗๒๔ ตัน) พื้นที่ที่พบการลักลอบปลูกผีนมากที่สุดคือประเทศอัฟกานิสถาน มีสัดส่วนถึงร้อยละ ๘๕ ของพื้นที่ปลูกผีนทั่วโลก มีพื้นที่ปลูกผีนประมาณ ๒๒๔,๐๐๐ เฮกตาร์ มีผลผลิตผีน ๖,๓๐๐ ตัน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกผีนประมาณ ๑๖๓,๐๐๐ เฮกตาร์ มีผลผลิตผีนประมาณ ๖,๔๐๐ ตัน) รองลงมาคือ ประเทศเมียนมา มีพื้นที่ปลูกผีน ๒๙,๕๐๐ เฮกตาร์ มีผลผลิตผีนประมาณ ๔๐๕ ตัน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกผีน ประมาณ ๓๓,๑๐๐ เฮกตาร์ มีผลผลิตผีนประมาณ ๕๐๘ ตัน)

ยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยาเสพติดที่พบแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ กลุ่มแอมเฟตามีน (ATS: Amphetamine - Type Stimulants) โดยเฉพาะเมทแอมเฟตามีนที่มีแนวโน้ม ขยายตัวเพิ่มขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา พื้นที่ที่มีการตรวจยึดเมทแอมเฟตามีนได้มากที่สุดคือทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการจับกุมและตรวจยึดยาเสพติดในกลุ่ม ATS ได้มากถึง ๔๕๖ ตัน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ตรวจยึดได้ ๒๗๘ ตัน) โดยเป็นการจับกุมและตรวจยึดเมทแอมเฟตามีนได้มาก ถึง ๓๒๕ ตัน ซึ่งถือว่าเป็นการจับกุมได้มากที่สุดเท่าที่เคยมีมา คิดเป็นร้อยละ ๗๑ ของ ATS ทั้งหมดที่จับกุมได้ ขณะที่แอมเฟตามีนตรวจยึดได้ ๗๙ ตัน เอ็กซ์ตาซีตรวจยึดได้ ๑๖ ตัน นอกจากนี้ยังพบการตรวจยึด ATS ชนิดอื่น ๆ อีก ๓๖ ตัน สถานการณ์ยาเสพติดในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ในภาพรวม พบว่า ตลาดยาเสพติดมีความยืดหยุ่นต่อสถานการณ์สูง ในช่วงแรกของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) มีการหยุดชะงักของตลาดการค้ายาเสพติด แต่หลังจากนั้นขบวนการค้ายาเสพติดได้มีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ อย่างรวดเร็ว โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่าการค้ายาเสพติดยังคงดำเนินต่อไป ซึ่งสถานการณ์ ความรุนแรงเท่ากับ ช่วงก่อนเกิดการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) และมีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้น

๑) การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ทำให้เกิดรูปแบบใหม่ ๆ ของการค้ายาเสพติด มีการใช้เส้นทางเดินเรือในหลายพื้นที่ของภูมิภาคต่าง ๆ ทั้งในทวีปยุโรป ลาตินอเมริกา แอฟริกาเหนือ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการลำเลียงยาเสพติด เป็นผลมาจากการปิดพรมแดนของประเทศต่าง ๆ

๒) การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ได้เร่งให้เกิดรูปแบบใหม่ ๆ ในการค้ายาเสพติด เช่น มีการขนส่งจำนวนมากขึ้น มีการส่งยาเสพติดผ่านบริการขนส่ง Delivery ในหลายประเทศ มีการขนส่งยาเสพติดผ่านไปรษณีย์สูงขึ้น และมีการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการค้ายาเสพติด

๑.๒ สถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สถานการณ์การผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ การผลิตยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ มีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้น ขณะที่ยาเสพติดที่มาจากพืช เช่น เฮโรอีน แม้ว่าพื้นที่ปลูกฝิ่นจะมีแนวโน้มลดลง อย่างต่อเนื่อง แต่ปริมาณผลผลิตเฮโรอีนยังมีปริมาณสูง และส่งผลกระทบต่อสถานการณ์เฮโรอีนทั้งในภูมิภาค และภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก

การลักลอบปลูกฝิ่นในประเทศเมียนมา พื้นที่ลักลอบปลูกลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ปัจจุบัน แต่ผลผลิตยังคงอยู่ในระดับสูง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีพื้นที่ปลูกฝิ่น ๒๙,๕๐๐ เฮกตาร์ มีผลผลิตฝิ่นประมาณ ๔๐๕ ตัน สามารถนำไปผลิตเฮโรอีนได้ประมาณ ๒๗ - ๕๘ ตัน (ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกฝิ่น ๓๓,๑๐๐ เฮกตาร์ มีผลผลิตฝิ่น ประมาณ ๕๐๘ ตัน สามารถนำไปผลิตเฮโรอีนได้ประมาณ ๒๕ - ๕๗ ตัน) ปัญหาสำคัญของการลักลอบปลูกฝิ่น ในประเทศเมียนมา คือ ข้อจำกัดของฝ่ายความมั่นคงที่ยังไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธ รวมไปถึง ปัญหาความยากจนของประชาชนในพื้นที่ที่ยังขาดโอกาสในการประกอบอาชีพและรายได้ ส่งผลให้ปัญหา การลักลอบปลูกฝิ่นในประเทศเมียนมายังคงดำรงอยู่ในระยะยาว

สถานการณ์ยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ข้อมูลจากรายงาน Synthetic Drugs in East and Southeast Asia ๒๐๒๑ ของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรม แห่งสหประชาชาติ (UNODC: United Nations Office on Drugs and Crime) พบว่าการผลิต/การค้าเมทแอมเฟตามีน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังคงมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการจับกุมและตรวจยึดได้มากถึง ๑๖๙ ตัน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการจับกุมและตรวจยึดได้มากถึง ๑๑๕ ตัน) โดยการจับกุมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ลดลง แต่การจับกุมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กลับเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการจับกุมได้ในประเทศที่อยู่ในแถบแม่น้ำโขงตอนล่าง

การผลิตยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างทวีคูณนั้น มีปัจจัยหลายอย่างที่ส่งเสริมให้ศักยภาพการผลิตยาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น จนส่งผลให้สถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาค ได้รับผลกระทบอย่างมาก ทั้งในมุมมองของการลำเลียงผ่านเพื่อส่งต่อไปยังประเทศที่สามและการแพร่ระบาดภายในประเทศ โดยมีปัจจัยที่สำคัญ ดังนี้

๑) กระบวนการผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่ใช้เครื่องมือในการผลิตแบบที่กำบังการผลิตไม่มากนัก แต่ปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนมาเป็นระดับอุตสาหกรรม ขนาดใหญ่ที่ดำเนินการโดยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ที่มีโครงสร้างการค้าที่สลับซับซ้อนเพื่อรองรับตลาดยาเสพติด ภายนอกประเทศที่นับวันจะมีการขยายตัวมากขึ้น โดยข้อมูลจากสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรม แห่งสหประชาชาติ (UNODC: United Nations Office on Drugs and Crime) จากปริมาณยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้น อย่างก้าวกระโดด คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะมีเงินทุนหมุนเวียนสูงถึง ๖๓.๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีเงินทุนหมุนเวียน ๔๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

๒) การผลิตยาเสพติด องค์ประกอบที่สำคัญคือ สารเคมี/สารตั้งต้นที่ใช้ในกระบวนการผลิต ปัจจุบันสารเคมี/สารตั้งต้นที่ใช้ในแหล่งผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำส่วนใหญ่ลักลอบนำเข้าจากจีน ซึ่งเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมเกี่ยวกับสารเคมีขนาดใหญ่เป็นอันดับต้น ๆ ของโลก ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จีนเป็นประเทศ ที่มีการส่งออกสารเคมีเป็นอันดับ ๑ ของโลก มีมูลค่าสูงถึง ๗๓,๗๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ สารเคมีที่มีการนำเข้าจากจีน บางชนิดมีการควบคุมแล้ว แต่บางชนิดยังไม่มีมีการควบคุม กลุ่มผู้ผลิตจึงนำสารเคมีเหล่านั้นมาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเคมีเป็นสารตั้งต้นชนิดใหม่ ๆ เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตยาเสพติด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศสมาชิก กลุ่มน้ำโขง ๖ ประเทศ (จีน เมียนมา สปป.ลาว เวียดนาม กัมพูชา และไทย) สามารถตรวจยึดสารเคมี และสารตั้งต้นไม่ให้เข้าไปยังแหล่งผลิตได้จำนวน ๑,๑๒๙ ตัน (จากเดิมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ยึดสารเคมี และสารตั้งต้นได้ ๕๖๓ ตัน)

๓) ปัจจัยทางด้านการเมืองของประเทศเมียนมา ภายหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอำนาจในการปกครองประเทศจากรัฐบาลพลเรือนชุดก่อน คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ยาเสพติดในภูมิภาค ดังนี้

(๓.๑) กำลั้งปฏิบัติการบางส่วนต้องเข้ารักษาความสงบเรียบร้อยจนส่งผลกระทบต่อระดับความเข้มข้นของปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ต่าง ๆ พิจารณาจากในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๓ ที่ทางรัฐบาลเมียนมาร่วมมือกับประเทศจีน เวียดนาม สปป.ลาว กัมพูชา และไทย ภายใต้อาณัติโครงการความร่วมมือแม่น้ำโขงปลอดภัย ในการสกัดกั้น สารเคมี/สารตั้งต้น และจับกุมยาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก แต่หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองทำให้การปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ต่าง ๆ ลดระดับความเข้มข้น ทำให้สถิติการจับยึดสารเคมี/สารตั้งต้นในเมียนมาลดลง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เมียนมาจับกุมสารเคมีและสารตั้งต้นได้ ๒๕๖.๔๓ ตัน ยาบ้า ๑๗๓ ล้านเม็ด โอิซ์ ๑๔,๖๗๐ กิโลกรัม เฮโรอีน ๑,๔๓๒ กิโลกรัม

และคีตามีน ๘๑๒ กิโลกรัม (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เมียนมา จับกุมสารเคมีและสารตั้งต้นได้ ๕๕๘.๖๑ ตัน ยาบ้า ๒๖๙ ล้านเม็ด ไอซ์ ๑๓,๗๔๕ กิโลกรัม เฮโรอีน ๑,๔๘๒ กิโลกรัม และคีตามีน ๖๒๙ กิโลกรัม

(๓.๒) สถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองในประเทศเมียนมา กลายเป็นสิ่งกระตุ้นให้กลุ่มผู้ผลิตเร่งผลิตและลำเลียงยาเสพติดออกมา เห็นได้จากผลการจับกุมและตรวจยึดยาเสพติดของประเทศสมาชิกกลุ่มน้ำโขง ตามแผนแม่น้ำโขงปลอดภัยยังคงมีปริมาณที่สูง ในปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการตรวจยึดยาเสพติดได้ ดังนี้ ยาบ้า ๕๓๑.๒๐ ล้านเม็ด ไอซ์ ๒๙,๐๖๔ กิโลกรัม เฮโรอีน ๕,๗๖๓ กิโลกรัม และ คีตามีน ๒,๕๐๐ กิโลกรัม (จากเดิมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการตรวจยึดยาบ้าได้ ๔๘๖.๗๑ ล้านเม็ด ไอซ์ ๓๗,๕๐๒ กิโลกรัม เฮโรอีน ๓,๕๒๕ กิโลกรัม และคีตามีน ๒,๑๙๖ กิโลกรัม)

๒. สถานการณ์ยาเสพติดภายในประเทศ

๒.๑ สถานการณ์การลักลอบนำเข้ายาเสพติด

สถานการณ์ปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติดของไทยยังไม่ลดระดับความรุนแรงลง ในช่วงนี้ กลุ่มขบวนการลำเลียงมีการเปลี่ยนเส้นทางการเคลื่อนย้ายยาเสพติดออกจากแหล่งผลิตในพื้นที่รัฐฉาน ประเทศเมียนมา นำเข้า สปป.ลาว ก่อนลักลอบนำเข้าไทย ส่งผลให้พื้นที่ชายแดนที่ติดกับสปป.ลาว ตั้งแต่พื้นที่อำเภอเวียงแก่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย และ อำเภอภูซาง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ต่อเนื่องไปตลอดถึงชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม) มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดเพิ่มขึ้น

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นพื้นที่ที่มีการลักลอบนำเข้าสูงสุด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ ๓๔๕ คดี ของกลางยาบ้า ๑๗๖.๔๔ ล้านเม็ด เฮโรอีน ๑,๓๒๘ กิโลกรัม ไอซ์ ๑๓,๙๘๔ กิโลกรัม คีตามีน ๘๘๐ กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี ๒๘,๗๒๐ กิโลกรัม กัญชา ๓๓,๘๘๕ กิโลกรัม และโคเคน ๑๖.๓ กิโลกรัม มีการจับกุมคดียาบ้าล้านเม็ดขึ้นไป ๔๓ คดี ของกลางรวม ๑๔๑.๖ ล้านเม็ด จับกุมไอซ์ ๑๐๐ กิโลกรัม ขึ้นไป ๒๗ คดี ของกลางรวม ๑๐,๙๖๗ กิโลกรัม จับกุมเฮโรอีน ๑๐๐ กิโลกรัม ขึ้นไป ๓ คดี ของกลางรวม ๑,๒๔๘ กิโลกรัม จังหวัดที่มีการนำเข้าสูงสุดคือ จังหวัดนครพนม มีการจับกุม ๕๗ คดี ของกลางยาบ้า ๒๗.๙ ล้านเม็ด ไอซ์ ๑,๑๐๒ กิโลกรัม เฮโรอีน ๘๔๘ กิโลกรัม และกัญชา ๑๓,๔๑๘ กิโลกรัม รองลงมา คือ จังหวัดหนองคาย มีการจับกุม ๕๖ คดี ของกลางยาบ้า ๕๓.๘๕ ล้านเม็ด ไอซ์ ๒,๖๘๕ กิโลกรัม กัญชา ๑,๑๑๗ กิโลกรัม และคีตามีน ๔๑๔ กิโลกรัม จังหวัดบึงกาฬ จับกุม ๔๔ คดี ของกลางยาบ้า ๒๐.๕ ล้านเม็ด ไอซ์ ๑,๗๐๓ กิโลกรัม โคเคน ๑๖.๓ กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี ๒๕,๖๕๐ เม็ด และกัญชา ๗,๘๕๖ กิโลกรัม ขบวนการลำเลียงส่วนใหญ่เป็นคนนอกภาค แต่มีเครือข่ายชายแดน ด้าน อำเภอท่าบ่อ อำเภอสังคม อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย, อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ, อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม, อำเภอปากชม อ.ค่าน้ำขี้ จังหวัดเลย และ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน

ด้านพื้นที่ชายแดนภาคเหนือที่เป็นพื้นที่นำเข้หลัก แม้ว่าการจับกุมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบการจับกุมการนำเข้าทางด้านนี้ได้น้อยกว่าทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่กลับพบว่าของกลางที่ตรวจยึดได้ ยังคงมีปริมาณที่สูงอยู่ มีการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ ๑๖๑ คดี ของกลางยาบ้า ๑๕๖.๖๘ ล้านเม็ด เฮโรอีน ๑,๖๕๓ กิโลกรัม ไอซ์ ๑,๙๙๗ กิโลกรัม และคีตามีน ๒๑๐ กิโลกรัม เป็นการจับกุมคดียาบ้าล้านเม็ดขึ้นไป ๓๓ คดี ของกลางรวม ๑๓๗ ล้านเม็ด จับกุมไอซ์ ๑๐๐ กิโลกรัม ขึ้นไป ๘ คดี ของกลางรวม ๑,๖๒๘ กิโลกรัม จับกุมเฮโรอีน ๑๐๐ ขึ้นไป ๓ คดี ของกลางรวม ๓,๔๔๑ กิโลกรัม บ่งชี้ให้เห็นถึงความพยายามในการลักลอบนำเข้าของกลุ่มการค้ายาเสพติด

ปัญหาการลักลอบนำเข้าครั้งละปริมาณมากอย่างต่อเนื่อง ท าให้มียาเสพติดจำนวนมากหลุดรอดเข้ามาถึงพื้นที่ ตอนในของประเทศได้ แม้จะมีการสกัดกั้นจับกุมในพื้นที่ชายแดนได้เป็นจำนวนมากแล้วก็ตาม จากข้อมูลการจับกุม คดีร้ายสำคัญ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการตรวจยึดได้ในพื้นที่ภาคเหนือ ตอนล่าง ๓๓ คดี ของกลางยาบ้า ๒๔.๙ ล้านเม็ด เฮโรอีน ๔๐๐ กิโลกรัม ไอซ์ ๑๔๒ กิโลกรัม และคีตามีน ๑๑๕ กิโลกรัม ภาคกลาง ๑๖๓ คดี ของกลางยาบ้า ๑๑๖.๔ ล้านเม็ด เฮโรอีน ๑,๒๕๓ กิโลกรัม ไอซ์ ๒,๕๗๖ กิโลกรัม คีตามีน ๕๘๒ กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี ๖๘,๙๔๘ กิโลกรัม กัญชา ๕,๓๑๘ กิโลกรัม และโคเคน ๓๙ กิโลกรัม กรุงเทพมหานคร ๕๒ คดี ของกลางยาบ้า ๑๓.๕ ล้านเม็ด เฮโรอีน ๔๘๖ กก. ไอซ์ ๔๘๓ กิโลกรัม คีตามีน ๒๑๔ กิโลกรัม กัญชา ๒,๑๑๒ กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี ๖,๓๒๖ เม็ด และโคเคน ๔ กิโลกรัม และภาคใต้ ๑๕๙ คดี ของกลางยาบ้า ๒๐.๕ ล้านเม็ด เฮโรอีน ๒๓๓ กิโลกรัม ไอซ์ ๕,๐๑๓ กิโลกรัม คีตามีน ๑ กิโลกรัม และกัญชา ๒,๐๐๔ กิโลกรัม การลักลอบล าเลียงยาเสพติดในปริมาณมากมีวิธีการสำเลียงที่นิยมใช้อยู่ ๓ ลักษณะ คือ อำพร่างมากับบรรดบรรทุกพืชผลทางการเกษตร ใช้รถยนต์กระบะดัดแปลงทำเป็นตู้หีบสำหรับขนสินค้า สำเลียงโดยรถยนต์ส่วนบุคคล เป็นขบวนสำเลียง มีรถนำขบวน โดยแบบแผนประทุษกรรมที่น่าสนใจในปัจจุบัน มียาบ้าหลักล้านเม็ดที่ถูกสกัดกั้น จับยึดได้ในพื้นที่ตอนในของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่ซุกซ่อนไปกับรถยนต์บรรทุกหรือรถพ่วงขนาดใหญ่ วิ่งหลบสำเลียงด่าน แล้วนำยาเสพติดมาพักเก็บไว้ตามโกดังในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง หรือภาคกลาง ก่อนส่งไปยังภาคใต้ นอกจากนี้ยังสามารถจับกุมการลักลอบส่งออก ยาเสพติดไปยังต่างประเทศ ที่น่าสนใจ ได้แก่ การส่งออกยาเสพติด ทางพัสดุไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ปลายทางส่วนใหญ่จะอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์ นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย และการส่งออกไปกับสินค้าทางเรือ

๒.๒ สถานการณ์การค้าและการแพร่ระบาดของยาเสพติด

สถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทยยังไม่ลดระดับความรุนแรงลง อันเป็นผลมาจาก การขยายตัวของการผลิต ยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติด ยังมีการลักลอบนำ ยาเสพติด จำนวนมากเข้ามาถึงประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มี การจับกุมยาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะยาเสพติด ประเภทสารสังเคราะห์ (ยาบ้า และไอซ์) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการจับกุมคดียาเสพติดทั้งหมด ๓๓๗,๑๘๖ คดี ผู้ต้องหา ๓๕๐,๗๕๘ คน ของกลางยาบ้า ๕๕๔.๗ ล้านเม็ด ไอซ์ ๒๖,๖๖๒ กิโลกรัม เฮโรอีน ๔,๕๒๐ กก. คีตามีน ๑,๓๕๐ กิโลกรัม โคเคน ๔๕ กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี ๔๔๗,๒๑๓ เม็ด และกัญชา ๔๑,๕๗๓ กิโลกรัม (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการจับกุมคดียาเสพติดทั้งหมด ๓๒๔,๕๕๒ คดี ผู้ต้องหา ๓๓๘,๕๖๐ คน ของกลางยาบ้า ๓๑๙.๑ ล้านเม็ด ไอซ์ ๒๓,๘๗๒ กิโลกรัม เฮโรอีน ๕๙๗ กิโลกรัม คีตามีน ๑,๓๔๒ กิโลกรัม โคเคน ๒๓ กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี ๕๑๐,๒๒๓ เม็ด และกัญชา ๙,๒๒๗ กิโลกรัม)

สถานการณ์ การแพร่ระบาดของยาเสพติดมีแนวโน้มที่ แพร่ระบาดมากขึ้น ตามการขับเคลื่อนของ อุปทาน (Supply) ของการผลิตยาเสพติดนอกประเทศจากปริมาณยาเสพติดที่มีการลักลอบนำเข้าเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ ยาเสพติดกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ และด้วยกลยุทธ์การค้าของกลุ่มนักค้ายาเสพติดที่ ทำให้อาชีพนี้มีราคาที่ถูกส่งผลกระทบต่อ การกระตุ้นการใช้ยาเสพติดในประเทศ ผู้เสพรายใหม่จะเข้าสู่วงจร ยาเสพติดมากขึ้น จากข้อมูลผู้เข้าบำบัดรักษาที่เข้าสู่ระบบจะพบสัดส่วนผู้เสพรายใหม่ถึง ร้อยละ ๗๐.๓๔ ไม่นับรวมผู้เสพจำนวนมาก ที่ยังไม่เข้าสู่ระบบการบำบัดรักษา หลบซ่อนไม่แสดงตัวจนเกิดภาวะการเสพติดซ้ำ ซึ่งจะส่งผลต่ออาการทางจิตเวชจากยาเสพติด

๓. แนวโน้มสถานการณ์ปัญหายาเสพติด

๓.๑ สถานการณ์การผลิตยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ จะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ยาเสพติดทั้งในภูมิภาคและนอกภูมิภาค

๓.๒ ปัจจัยทางด้านการเมืองของประเทศเมียนมา จะส่งผลกระทบต่อระดับความเข้มข้นของปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดของเมียนมา และจะเป็นปัจจัยกระตุ้นให้กลุ่มผู้ผลิตเร่งผลิตและลำเลียงยาเสพติดออกมา

๓.๓ กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดยังคงมีความพยายามที่จะลักลอบลำเลียงยาเสพติดผ่านไทยเพื่อส่งต่อไปยัง ประเทศที่สามมากขึ้น

๓.๔ การขยายตัวของการค้ายาเสพติดออนไลน์ควบคู่กับการส่งยาเสพติดทางพัสดุไปรษณีย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๓.๕ ยาเสพติดที่ต้องเฝ้าระวัง คือ ไอซ์ และเฮโรอีน

ส่วนที่ ๓ กรอบทิศทางและเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. กรอบแนวคิดหลัก

๑.๑ แนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดแนวทางใหม่ที่สืบเนื่องจากการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยพิเศษว่าด้วยปัญหายาเสพติดโลก ค.ศ. ๒๐๑๖ (UNGASS ๒๐๑๖) เปลี่ยนกรอบความคิดจากสงครามยาเสพติด เป็นการใช้สาธารณสุขนําการแก้ไขปัญหายาเสพติด การทบทวนนโยบายควบคุมยาเสพติด นโยบาย ทางเลือก และการลงโทษที่ได้สัดส่วนกับการกระทำ ความผิด เน้นสุขภาพผู้บ่วยรวมทั้งการแก้ไขปัญหาลด ความเหลื่อมล้ำ ความยากจน ซึ่งเป็นพื้นฐานของปัญหายาเสพติด นำมาปรับใช้กับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ของประเทศไทย

๑.๒ แนวคิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด กำหนดให้มีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการ ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดกำหนดโครงสร้างและกลไกในการบริหารจัดการปัญหา ยาเสพติดของประเทศ การควบคุมยาเสพติด พิษเสพติด และการนำไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และ เศรษฐกิจอย่างเหมาะสม การตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติด โดยแยกคดีทรัพย์สินไม่ผูกติดกับผลคดีอาญา และให้บริบททรัพย์สินตามมูลค่า การกำหนดความผิดในคดียาเสพติด ลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ที่ได้สัดส่วนและเหมาะสมกับความร้ายแรง ของการกระทำความผิด แยกเป็น ๓ กลุ่ม คือ นายทุน แรงงาน และเหยื่อมุ่งเพิ่มเครื่องมือและอำนาจทางกฎหมาย ให้หน่วยงานปราบปรามยาเสพติด สามารถทำลาย โครงสร้างหรือเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่สำคัญมากกว่าการดำเนินการ กับกลุ่มแรงงาน และการแก้ไขปัญหาคดี ผู้เสพยาเสพติดโดยวิธีการทางสาธารณสุขแทนการใช้กระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยยึดหลักผู้เสพยา คือ ผู้บ่วยที่ควรได้รับการช่วยเหลือให้เข้ารับการบำบัดรักษา ตลอดจนมีการติดตาม ช่วยเหลือให้กลับมาดำรงชีวิต ในสังคมได้อย่างยั่งยืน

๑.๓ แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ เน้นแก้ไขปัญหายาเสพติดตั้งแต่ต้นทางซึ่งเป็นพื้นที่แหล่งผลิตยาเสพติดโดยสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการสกัดกั้น สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ไม่ให้เข้าสู่แหล่งผลิต และการทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่มีบทบาทเชื่อมโยง ระหว่างประเทศ และในประเทศเพื่อสกัดกั้นการลักลอบนำเข้าส่งออกยาเสพติดตามแนวชายแดนจนถึงพื้นที่ ตอนใน ส่วนกลางทาง เป็นการดำเนินการป้องกันยาเสพติดและการปรับสภาพแวดล้อมในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย อย่างเหมาะสม และปลายทางคือการนำผู้ใช้ ผู้เสพยา ผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่การบำบัดรักษาและฟื้นฟูอย่าง เหมาะสมกับเงื่อนไข ของแต่ละบุคคล รวมทั้งติดตาม ดูแลและได้รับโอกาสจากสังคมเพื่อการพัฒนาคุณภาพ ชีวิต ผนวกกับแนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบองค์รวมร่วมกับปัญหาในมิติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับ ปัจเจกบุคคล ทั้งนี้เพื่อลดระดับ ความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในสังคมไทย นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ “สังคมไทย ปลอดภัยจากยาเสพติด”

๒. จุดเน้นของแผน

- ๑) สกัดกั้นการนำเข้าสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ไม่ให้เข้าสู่พื้นที่แหล่งผลิตสามเหลี่ยมทองคำ
- ๒) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติด ในทุกมาตรการทั้งความร่วมมือด้านการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย ความร่วมมือ ด้านการป้องกันและบำบัดรักษา และความร่วมมือด้านบริหารและอำนวยความสะดวก
- ๓) ปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดและเครือข่ายการค้ายาเสพติด นำไปสู่การขยายผลยึดทรัพย์สิน
- ๔) ดำเนินการต่อพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน เป้าหมาย ประกอบด้วย หมู่บ้านชายแดนที่มีน้ำเข้า หมู่บ้านทางผ่านยาเสพติด หมู่บ้านพักยาเสพติด หมู่บ้านเสี่ยงต่ำ และหมู่บ้าน/ชุมชนแพร่ระบาดยาเสพติด
- ๕) ป้องกันยาเสพติดให้เหมาะสมในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยการสร้างภูมิคุ้มกันและสร้างการรับรู้ในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่และป้องกันผู้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด
- ๖) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน
- ๗) พัฒนาระบบการบำบัดรักษายาเสพติดรองรับประมวลกฎหมายยาเสพติด
- ๘) กำหนดแนวทางรองรับการบังคับใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด
- ๙) ขับเคลื่อนแผนพื้นที่พิเศษ

๓. เป้าหมายและตัวชี้วัด

๓.๑ เป้าหมายและตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ เป้าหมาย สถานการณ์ปัญหายาเสพติดได้รับการควบคุม จนไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเมื่อสิ้นสุดแผน โดยดำเนินการลดจำนวนผู้ค้า ผู้เสพ และสัดส่วนการกระทำผิดซ้ำในระดับพื้นที่

ตัวชี้วัด ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๓.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัดแผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ผลสัมฤทธิ์ ปัญหายาเสพติดได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

ตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหายาเสพติดในปัจจุบันดีขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ภายในปี ๒๕๖๕

ด้านการปราบปรามยาเสพติด

เป้าหมาย : ลดระดับความรุนแรงของพื้นที่แพร่ระบาดยาเสพติด

ตัวชี้วัดเป้าหมาย : พื้นที่แพร่ระบาดลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ จากเป้าหมายปีที่ผ่านมา

แนวทาง : ปราบปรามนักค้ายาเสพติดและสกัดกั้นการนำเข้า - ส่งออกยาเสพติดและสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ตัวชี้วัดแนวทาง :

๑. ร้อยละ ๗๕ ของการสกัดกั้นปริมาณยาเสพติดเปรียบเทียบกับปริมาณยาเสพติดที่จับกุมทั่วประเทศ

๒. ร้อยละ ๗๐ ของจำนวนรายที่ถูกออกหมายจับฐานความผิดสมคบ สนับสนุน และช่วยเหลือในคดียาเสพติด

๓. มูลค่าทรัพย์สินที่ค้ำเนินการตามความผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ยึด आयัด รวมกันไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ล้านบาท

ด้านการป้องกันยาเสพติด

เป้าหมาย : ลดประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ตัวชี้วัดเป้าหมาย : ร้อยละ ๙๗ ของประชากรทุกช่วงวัยไม่กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

แนวทาง : ประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการสร้างภูมิคุ้มกัน และภาคส่วนต่าง ๆ มีการจัดการอย่างมีส่วนร่วมให้เกิดพื้นที่ปลอดภัยยาเสพติด

ตัวชี้วัดแนวทาง :

๑. ร้อยละ ๙๐ ของประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายตามแผนมีการสร้างภูมิคุ้มกัน
๒. ร้อยละ ๕๕ ของพื้นที่ที่มีปัญหาแพร่ระบาดของยาเสพติดเกิดการจัดการเพื่อเสริมสร้างให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย

ด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

เป้าหมาย : ลดผลกระทบจากยาเสพติดต่อผู้เสพและสังคม

ตัวชี้วัดเป้าหมาย : ร้อยละ ๕๘ ของผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาได้รับการติดตามตามมาตรฐาน (Retention Rate)

แนวทาง : การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติด ตัวชี้วัดแนวทาง : ร้อยละ ๕๐ ของผู้ป่วยยาเสพติดได้รับการดูแลติดตามอย่างต่อเนื่องและพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยมีส่วนร่วมของชุมชน

ส่วนที่ ๔ แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแผนปฏิบัติการด้าน การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.๒๕๖๕

๑. มาตรการการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย

กรอบการดำเนินการที่สำคัญ

๑. การสกัดกั้นยาเสพติด
๒. ดำเนินการต่อพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนที่เฝ้าต่อการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติด

แนวทางที่ ๒.๑ การสกัดกั้นยาเสพติด

วัตถุประสงค์ เพื่อสกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้มีการลักลอบนำเข้าจากแหล่งผลิตยาเสพติดหรือจากประเทศที่สามเข้าสู่ตอนในของประเทศ และยับยั้งการใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านในการนำยาเสพติดไปประเทศที่สาม ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสืบสวนสอบสวนโดยมีแผนงาน ดังนี้

แผนงานการสกัดกั้นยาเสพติด

แนวทางการดำเนินงาน

๑. การดำเนินการสกัดกั้นทางบก กำหนดให้มีการดำเนินการ ดังนี้
 - หน่วยงานเทศบาลตำบลหนองหาร และกำลังในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อลาดตระเวนและเฝ้าระวังความเคลื่อนไหว ของกลุ่มขบวนการลักลอบลำเลียงยาเสพติด และแลกเปลี่ยนข่าวสารเพื่อดำเนินการจับกุมขบวนการลักลอบลำเลียงยาเสพติด
 - สืบสวน ขยายผล เครือข่ายที่มีความเคลื่อนไหว เช่น กลุ่มเครือข่ายที่ทำธุรกิจและธุรกรรมเพื่อพอกเงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด เพื่อดำเนินการตามกฎหมายและยึด/อายัด ทรัพย์สิน
 - ประสานขอความร่วมมือฝ่ายปกครองในพื้นที่ ให้มีการเฝ้าระวังไม่ให้เครือข่ายยาเสพติดใช้พื้นที่เป็นช่องทางในการลักลอบลำเลียงยาเสพติด และให้มีการแจ้งเบาะแสข่าวสารยาเสพติด ให้กับเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลหนองหารผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อสืบสวน ขยายผล จับกุม

แผนงานการดำเนินการต่อพื้นที่หมู่บ้านนำเข้า หมู่บ้านทางผ่าน หมู่บ้านพักยา หมู่บ้านเลี้ยงด่าน และหมู่บ้าน/ชุมชนแพร่ระบาดของยาเสพติด (หมู่บ้าน/ชุมชนที่เฝ้าต่อการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติด)

แนวทางการดำเนินงาน

๑. กำหนดพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายที่เฝ้าต่อการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดที่จะดำเนินการ

ดังนี้

- (๑) หมู่บ้านชายแดนที่มีการนำเข้ายาเสพติด ซึ่งมีลักษณะเป็นหมู่บ้านที่อยู่ติดตามแนวชายแดน ที่มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติด
- (๒) หมู่บ้านทางผ่านยาเสพติด มีลักษณะที่กลุ่มผู้ลักลอบลำเลียงใช้เป็นเส้นทางผ่านยาเสพติดต่อจากหมู่บ้านที่ลักลอบนำเข้า
- (๓) หมู่บ้านเลี้ยงด่าน มีลักษณะเป็นหมู่บ้านที่มีเส้นทางหลบหลีกหรือเลี้ยงด่านตรวจยาเสพติด/ ด่านตรวจยาเสพติดถาวร ในรัศมี ๕ กิโลเมตร จากด่านตรวจ
- (๔) หมู่บ้านพักยาเสพติด ที่กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดหรือเครือข่ายการค้ายาเสพติดใช้หมู่บ้านนั้น ๆ เป็นที่พัก ยาเสพติดก่อนส่งไปยังพื้นที่อื่น

(๕) หมู่บ้าน/ชุมชน แพร่ระบาดของยาเสพติด ที่พบการค้าและเสพยาเสพติด รวมถึงแหล่งมั่วสุม ยาเสพติด

๒. กำหนดเป้าหมายบุคคลที่กระทำความผิดที่มีพฤติการณ์ค้า ลำเลียง ค้าและเสพ ผู้ที่มีหมายจับ ในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเป้าหมายที่จะดำเนินการต้องมีข้อมูลที่ชัดเจนและสามารถพิสูจน์ทราบ ตัวบุคคล เป้าหมายได้

๒. มาตรการการป้องกันยาเสพติด

กรอบการดำเนินการที่สำคัญ

๑. สร้างภูมิคุ้มกันในตัวและเยาวชนแต่ละช่วงวัยอย่างเหมาะสม ผ่านกระบวนการการจัดการเรียน การสอน โดยเน้นการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตรที่เหมาะสมในแต่ละ ช่วงวัย เพื่อป้องกันการเข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด ทั้งการใช้ยาเสพติดและการตกเป็นเหยื่อในการค้า ยาเสพติด

๒. สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน ทั้งในระบบและนอกระบบ โดยเน้นการสร้างความร่วมมือ องค์กรภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างการรับรู้ในการป้องกันไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด ทั้งการใช้ และการค้ายาเสพติด รวมถึงส่งเสริมสถานประกอบการเพื่อให้โอกาสแก่แรงงานที่ไปใช้ยาเสพติดได้เข้าสู่ การบำบัดรักษา และให้โอกาสผู้ผ่านการบำบัดฯ เข้าทำงานในสถานประกอบการ

๓. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของครอบครัว โดยส่งเสริมให้หน่วยงาน/องค์กรด้านการพัฒนาครอบครัว ในพื้นที่ ได้มีองค์ความรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะบุตรหลานแก่ครอบครัวในพื้นที่ เพื่อการป้องกัน ปัญหายาเสพติด

๔. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชน ในการเฝ้าระวัง ค้นหา ให้โอกาส ดูแล และช่วยเหลือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

๑. กำหนดพื้นที่เป้าหมาย ศึกษา สืบสวน รวบรวมข้อมูลพื้นฐานหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย ด้าน สถานการณ์ ยาเสพติด เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลเชิงลึก

๒. สร้างการรับรู้ สร้างศรัทธา สร้างแรงจูงใจฝ่ายปกครอง ผู้นำชุมชน ประชาชน เพื่อสร้างการมี ส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาทางเลือก

๓. ประชุม ประชาคม หาข้อตกลงร่วมกันในการค้นหาปัญหาและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาใน พื้นที่

๔. ระดมความร่วมมือทุกภาคส่วนจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาโดยบูรณาการแผนและงบประมาณ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

๕. ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน สนับสนุนการสร้างโอกาสสร้าง ทางเลือก ในการประกอบอาชีพที่สุจริต ส่งเสริมการศึกษา ระบบสาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และด้านอื่น ๆ ตามแผนที่กำหนด/บริบทของปัญหาในพื้นที่

๖. พัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาพัฒนา และประชาชนในพื้นที่ ให้มีความรู้ ความเข้าใจในมาตรการพัฒนาทางเลือกเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๗. บูรณาการงานป้องกัน บำบัดรักษา และการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในพื้นที่เป้าหมาย

๓. มาตรการการบำบัดรักษายาเสพติด

กรอบการดำเนินงานที่สำคัญ

๑. นำผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาด้วยความสมัครใจเป็นแนวทางหลัก
๒. พัฒนาระบบการจัดการกับผู้เสพเป็นรายบุคคล

แนวทางการดูแลผู้ติดยาเสพติดให้เข้าถึงการบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคม เพื่อลดผลกระทบจากยาเสพติด

วัตถุประสงค์ เพื่อมีกระบวนการคัดกรองที่เหมาะสมกับระดับการเสพติดของผู้ป่วยยาเสพติดแต่ละราย และบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดตามมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุขและกรอบกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการฟื้นฟูสภาพทางสังคม โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการสงเคราะห์ สนับสนุน ให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านที่อยู่อาศัย การศึกษา อาชีพ ตลอดจนการติดตามดูแลช่วยเหลือ จนสามารถกลับมาดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข ประกอบด้วย ๓ แผนงาน ดังนี้

๑. แผนงานการพัฒนาระบบการบำบัดรักษา

๑. ชักนำจิตใจผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา โดยความสมัครใจเป็นหลัก โดยสร้างการรับรู้ แก่ผู้เสพยาเสพติด ครอบครัวผู้เสพยาเสพติด ชุมชน และสังคม ในการยอมรับว่า ผู้เสพคือผู้ป่วย และการเสพยาเสพติด เป็นโรคเรื้อรัง รวมทั้งสร้างความเข้าใจเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการยอมรับปัญหาผู้เสพยาเสพติดเป็นปัญหาสุขภาพ และมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาพื้นฐานทางสังคม ตลอดจนนำผู้เสพยาเสพติดที่อยู่ในเงื่อนไขตามกระบวนการ บำบัดรักษาโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายเข้าสู่กระบวนการและดำเนินการตามคำสั่งศาล โดยคำนึงถึงการสงเคราะห์ ให้ผู้เสพเลิกยาเสพติด

๒. นำผู้เสพที่หน่วยงานภาคีค้นหาและขึ้นทะเบียนไว้เข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคม

๓. กำหนดแนวทางการดำเนินงานกับผู้ต้องสงสัยว่าเสพยาเสพติดหรือมียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อเสพ

๔. พัฒนาระบบการคัดกรอง ให้สามารถคัดกรองและประเมินความรุนแรงของการติดยาเสพติด ภาวะความเสี่ยง ทางสุขภาพกายหรือสุขภาพจิต และพิจารณาส่งต่อผู้เข้ารับการบำบัดรักษาในรูปแบบที่เหมาะสม รวมถึงจัดทำข้อมูล เกี่ยวกับการคัดกรองและข้อมูลอื่นของผู้รับการคัดกรอง รวมทั้งจัดตั้งและพัฒนากลไกการคัดกรองให้มีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข

๕. พัฒนาระบบการบำบัดรักษาให้มีประสิทธิภาพ โดยการจัดตั้งกลไกการบำบัดรักษาและพัฒนาองค์ ความรู้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนยกระดับสถานบำบัดรักษาให้เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข

๖. พัฒนารูปแบบการบำบัดรักษาให้มีความหลากหลายเหมาะสมกับแต่ละบุคคล เช่น การบำบัดฟื้นฟูผู้ใช้ ยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment : CBTx) การลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm Reduction) การให้คำแนะนำแบบสั้น (Brief Advice : BA) การบำบัดแบบสั้น (Brief Intervention : BI) การฟื้นฟูสมรรถภาพรูปแบบชุมชนบำบัด (Therapeutic Community : TC) การฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยเทคนิค การปรับความคิดและพฤติกรรม (Cognitive Behavioral Therapy : CBT) การบำบัดผู้เสพยาเสพติดที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชน (จิตเวช) เป็นต้น

๒. แผนงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เข้ารับการรักษาเยสพิศ

๑. มีระบบการประเมินสภาพทางสังคม เพื่อวางแผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เข้ารับการรักษาเยสพิศ เป็นรายบุคคล

๒. พัฒนากลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เข้ารับการรักษาเยสพิศ ให้สามารถดำเนินการสงเคราะห์ สนับสนุนที่อยู่อาศัย การศึกษา อาชีพ และการติดตามดูแลช่วยเหลือจนสามารถกลับมาดำรงชีวิตในสังคม ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม รวมทั้งจัดตั้งและพัฒนาศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐาน กระทรวงสาธารณสุข

๓. สร้างการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน และสังคม ในการเฝ้าระวัง ติดตามดูแล ให้ความช่วยเหลือ สงเคราะห์ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาพื้นฐานของผู้เยสพิศ โดยยึดหลักแนวคิด ผู้เยสพิศคือผู้ป่วย มุ่งเน้น ใช้การสาธารณสุขนำสอดคล้องตามนโยบายเยสพิศโลก

๔. บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสงเคราะห์ สนับสนุน การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านที่อยู่อาศัย การศึกษา อาชีพ และการติดตามดูแลช่วยเหลือผู้เข้ารับการรักษาจนสามารถกลับมาดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

๓. แผนงานการอำนวยความสะดวกผู้ติดยาเยสพิศเข้าสู่การรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคม

๑. จัดทำแนวทางการดำเนินงานตามประมวลกฎหมายเยสพิศให้เจ้าหน้าที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

๒. บูรณาการแผนงาน งบประมาณ ระบบข้อมูลสารสนเทศ และการพัฒนาบุคลากร ร่วมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการต่อผู้เยสพิศอย่างเป็นระบบตั้งแต่ในระดับนโยบายจนถึงการนำไปสู่การปฏิบัติ

๔. มาตรการการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

กรอบการดำเนินงานที่สำคัญ

๑. การบริหารจัดการเชิงนวัตกรรม โดยการควบคุมและใช้ประโยชน์จากพืชเยสพิศ และการขยายนโยบาย ทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาเยสพิศ

๒. การสร้างการรับรู้เกี่ยวกับประมวลกฎหมายเยสพิศ

๓. การกำหนดแนวทางการดำเนินงานรองรับประมวลกฎหมายเยสพิศ

๑. แผนงานการควบคุมและใช้ประโยชน์จากพืชเยสพิศ

๑. ควบคุมพืชเยสพิศให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ติดตามสถานการณ์การนำพืชเยสพิศไปใช้ในทางที่ผิด พัฒนากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อสมดุล การควบคุมผลกระทบและการใช้ประโยชน์จากพืชเยสพิศ

๒. พัฒนางานวิชาการและเครือข่ายวิชาการพืชเยสพิศ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาเยสพิศ ที่มีหลักฐานทางวิชาการ การสนับสนุนการวิจัยให้ใช้พืชกระท่อมเป็นสารทดแทนสารเยสพิศ

๒. แผนงานการบูรณาการขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างเป็นระบบ รองรับประมวลกฎหมายยาเสพติด

๑. บูรณาการแผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการ และงบประมาณ ให้มีความเชื่อมโยงประสานสอดคล้อง ตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ และแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ตั้งแต่ระดับนโยบายส่วนกลาง สู่การขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ โดยจังหวัดเป็นหน่วยในการบูรณาการการจัดทำแผนปฏิบัติการในระดับพื้นที่

๒. จัดการประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงาน รวมทั้งติดตามและกำกับการทำงาน

๓. รายงานผลการดำเนินการทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ด้านการป้องกัน การปราบปราม และการแก้ไข ปัญหายาเสพติด การบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และการดำเนินการอื่นตาม ให้ผู้บริหารรับทราบ

๔. ร่วมมือกับทุกหน่วยงานเพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประมวลกฎหมายยาเสพติด และการแก้ไข ปัญหายาเสพติดแนวใหม่ แก่บุคลากรทุกระดับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทุกภาคส่วนตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ส่วนที่ ๕ กลไกบริหารจัดการในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. กลไกอำนวยการและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการปฏิบัติ

๑.๑ กลไกระดับนโยบาย (Agenda) มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เป็นกลไกในระดับนโยบาย ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ รวมถึงกำกับ ดูแล ให้ข้อเสนอแนะ แก่หน่วยงานและคณะกรรมการที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับยาเสพติด

๑.๒ กลไกระดับพื้นที่ (Area) มีกลไกหลักรับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ ดังนี้

๑.๒.๑ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) คณะกรรมการบริหาร การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร และศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.กทม.) โดยผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รับผิดชอบ ทำหน้าที่ ในการบูรณาการแผนงาน งบประมาณ และอำนวยการกำกับดำเนินการดำเนินงานการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่รับผิดชอบร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศูนย์ประสานงาน ชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

๑.๒.๒ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต (ศป.ปส.อ./ข.) โดยนายอำเภอ และผู้อำนวยการเขตเป็นผู้อำนวยการ ทำหน้าที่รับนโยบาย แนวทาง และแผนงานโครงการที่จังหวัด และกรุงเทพมหานครกำหนด นำไปประสานงานการปฏิบัติการร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๑.๒.๓ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศป.ปส.อปท.) โดยนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นายกเทศมนตรีเมือง/นคร/ตำบล/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) เป็นผู้อำนวยการ ทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคประชาชน ในพื้นที่รับผิดชอบ

๒. กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

๒.๑ การรายงานผลการดำเนินงาน

๒.๑.๑ ทุกหน่วยงานรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยมีรูปแบบและห้วงเวลาการรายงานตามที่กำหนด

๒.๑.๒ การรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปผลการดำเนินการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะที่ ๑

๒.๒ การกำกับติดตามผลการดำเนินงาน

๒.๒.๑ ภาพรวมของประเทศ โดยคณะอนุกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๒.๒.๒ ระดับภารกิจ โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรม

๒.๒.๓ ระดับพื้นที่/ภารกิจเฉพาะ โดยคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดหรือศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ

๒.๒.๔ ระดับหน่วยงาน โดยหน่วยงานภายในของหน่วยบูรณาการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๒.๒.๕ ระดับจังหวัด โดยคณะอนุกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร

๒.๓ การประเมินผลการปฏิบัติงาน

๒.๓.๑ ประเมินผลลัพธ์ ผลสัมฤทธิ์ของการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ผลสัมฤทธิ์ หรือความพึงพอใจของ ประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ และแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ โดยหน่วยงานภายในควบคู่กับ หน่วยงานภายนอกหรือสถาบันวิชาการ

๒.๓.๒ ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญ แผนปฏิบัติการที่สำคัญ หรือพื้นที่เฉพาะ โดยหน่วยงาน ภายในควบคู่กับหน่วยงานภายนอกหรือสถาบันวิชาการ

๒.๓.๓ ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕ และสถานการณ์ปัญหา ยาเสพติดในระดับจังหวัด